

Iskati vedno nove oblike društvenega dela

Ob 90-letnici Jožeta Pečnika

Poglavitna značilnost nedavnega občnega zbora delavkoprosvetnega društva Svobode Celje je bila namera v tem, da je objektivno in konstruktivno razčlenil bogato društveno dejavnost, pokazal na njene konkretne uspehe in pomanjkljivosti, hkrati s tem pa tudi nakazal perspektive bodočega razvoja.

Društvo je v razdobju od zadnjega občnega zbora prešlo uspešno pot tako v pogledu aktivnosti članstva kakor kvalitete opravljenega dela. Predvsem je svojo idejno vsebinsko pripadnost afirmirala na najrazličnejših proslavah in samostojnih prireditvah. Društvo je uspešno vključilo v svoje vrste lepo številno pionirjev in mladincev, da pa ne bi ostalo samo pri tem, bo poskrbelo še za njih duhovno vzgojo.

Eno izmed bistvenih vprašanj, ki jih bo celjska Svoboda reševala, je vprašanje, kako ustvariti čim tesnejši stik med člani ter kako prilagoditi dejavnost potrebam časa in razvoju komun. Svoboda bi morala postati tista sila, ki bi te potrebe sama nakazovala; če bilo rečeno na občnem zboru, pri tem pa bi jo morala voditi sproščenost in ljubezen do nesebičnega dela. Iskati vedno nove oblike društvenega dela in skrbeti za zdravo kulturno umetniško izživljanje občanov — to naj bi bil poglavitni smisel in cilj delavsko-prosvednega društva. Do njegove uresničitve pa bodo prav gotovo pripomogli dostojni prostori, ki jih je društvo dobilo z razumevanjem političnih forumov, zlasti pa celjske občine.

V preteklem obdobju je celjska Svoboda vključevala v svoj krog mnoge sekcije, ki so vse po svojih možnostih prispevale k splošnemu ugledu društva. Zlasti velja omeniti

prizadevnost delavskega odra, ki je izvedel kar 58 predstav, razen tega pa z uspehom sodeloval tako na okrajni dramski reviji v Storah kakor na republiški reviji v Kopru. Pri tem je toliko spodbudnejša in upoštevana vredna okolščina, da gre za amatersko sekcijo, katere člani — tako igralce kot režiserje — vodi pri njihovem delu izključno ljubezen do gledališkega udejstvovanja. Ker pa ustvarjeni dohodki nikakor ne dosega izdatkov, s katerimi je to delo povezano, je upravni odbor celjske Svobode priporočil, naj bi občinski ljudski odbor zagolovil v svojem proračunu delavskemu odru vsaj minimalna materialna sredstva.

Prav tako velja omeniti uspešno delo posameznih pevskih zborov, ne glede na to, da so se tudi tu ponekod javljale težave, ki so delo zavirale, da ni moglo biti še uspešnej-

še. To velja predvsem za ženski pevski zbor, ki je trenutno brez dirigenta in za moški pevski zbor, ki ima težave s pomanjkanjem pevcev.

Med člene v verigi kulturno-prosvednega gibanja celjske Svobode moremo naposled prišteti še sekcijo zabavne glasbe, ki je v nastajanju, mladinsko kino sekcijo, katere na oga je, nuditi mladini zdravo, vzgojno, poučno in zabavno izživljanje, nadalje knjižnico v Gaberju, harmonikarje in tamburaše itd.

Da bi celjska Svoboda manifestirala dejavnost vseh sekcij, je upravni odbor sprejel sklep, naj bi v tej sezoni izvedel skupno revijo. Ena poglavitnih gibanjskih sil prihodnje sezone pa bo vsekakor v pripravah na proslavo 20-letnice naše ljudske revolucije, kakor tudi na mladinski pevski festival, katerega pobudnik je bila prav celjska Svoboda.

Akvareli iz Egipta

RAZSTAVA FRANCETA SLANE IN DORE PLESTENJAKOVE V CELJU

Slovenski slikar France Slana in slikarka Dora Plestenjakova sta letos spomladi odpotovala in potem dva meseca bivala v Egiptu. Tja ju je zvalila I. nagrada za slikarstvo, ki ji bila dodeljena Slani na II. mediteranskem bienalu v Aleksandriji.

Za oba slikarja v tem primeru ni bilo večjih težav. Problemi nastajajo, kadar potujeta brez nagrad.

Bivanje v Egiptu je Slani in Plestenjakovi omogočilo, da sta ustvarila ciklus lepih akvarelov, ki sta jih prvič razstavila v Celju.

Na razstavi so se vrstili akvareli kot strani v čudoviti knjigi vtisov in spominov, ki so bili zabeleženi v svojstveni, melodično obarvani govorici akvarelnih barv. Povedali nam niso le, da so v Afriki zanimivi kraji, da je tam svojevstvena arhitektura, da so tam prijetne noči in da je bilo silno vroče, kajti na čisto nepoznan način so nam posredovali pravo umetniško doživetje.

Zato je prineslo prvo srečanje s Slano in Plestenjakovo Celjanom na tej razstavi dosti več kot samo prijetno presenečenje.

Afriški akvareli Franceta Slane (18 po številu) so nudili vsakomur dovolj gradiva, da je lahko prečnil rezultate njegovega dosedanjega prizadevanja na področju te slikarske tehnike. Pri Slani gre za dolgoletno delo, za iskreno in pošteno ustvarjanje od vsega začetka dalje. Akvareli je namreč Slana že dolgo pri srcu in se ga prav rad poslužuje zlasti še, če se hoče kot slikar sproščeno razživeti v prijetni barvni harmoniji, zračnosti, lahкотnosti in liričnem razpoloženju.

V svojih afriških akvarelih se je Slana pokazal kot mojster, ki zna poleg vsega s poslušom tehnokulturno opazovalca in svojo lastno čustveno zavzetostjo posredovati razpoloženja, ki so lastna le umetniku,

ki zna odkriti na vsakem kontinentu nekaj novega in zanimivega, zlasti še, če gre za razmerje do narave. Tako je bilo videti pri vsakem listu toliko emocijskih, pa čeprav je šlo za časovno ali kako drugače menjajoče se občuteke.

Nil z ribiči, hišami, v jutranji svetlobi ali Nil z rokavom, Kairo ponoči, s parkom in ljudmi, Bejrut, Luxor, Latakia in kamnomol Mokata; neposredni, značni in sveži Slanovi akvareli. Dobro interpretirana puščava, peščena voda in temno nebo. Za Slano spomini, za nas nov svet in nove umetnine.

Dora Plestenjakova, mlada slikarka iz Skofje Loke je svoje piramide, pristanišča, sfingo in poglede na mesta barvno in tektonsko dobro postavila. To niso nervozno skicirani motivi s polovanj, brez puzajočega osnovnega tona, ampak so uglašena ustvarjalna dejanja — prepričljive umetnine s krepko formo in lastnim temperamentom.

Razstava 34 akvarelov, ki sta jo pripravila France Slana in Dora Plestenjakova, je zdaj mimo. Slikarja sta umetnino odnesla iz Celja. Pokazala jih bosta še drugje in sicer le onim, ki imajo likovne ustvaritve in svet ob Nilu radi. Mi pa želimo, da bi nas še tako razveselila z večjo ali manjšo razstavo kakor tokrat.

Šolstvo v Slovenskih Konjicah

Clani občinskega komiteja ZKS v Slovenskih Konjicah so na zadnji seji obširno razpravljali o stanju šolstva v občini. Poudarili so,

Krepka osebnost je že po videzu, ko ga z veseljem srečujemo, kajti Jožetu Pečniku tudi 90 let starosti ne more do živega, saj še v novembri ni vjen obleči plašč. Se do lani je bil vesten blagajnik SZDL III. četrti in malo prej je opravil še več drugih funkcij, kajti ni mu dano, da bi hotel počivati.

Naš dragi jubilar se je rodil 23. novembra 1870 (je torej starejši od Pariške komun) v Gornji Sušici pri Bizeljskem. Tu se je pričel študirati, kar je nadaljeval v Brežicah in na meščanski šoli v Krškem. Na mariborsko učiteljsko je prišel 1887 in pod ravnateljem pedagogom Schreinerjem maturiral 1891. Učiteljsko službo je nastopil v Brežicah, odšel za 3 leta v Sentoid pri Planini, nakar se je vrnil na dvojezično osnovno šolo v Brežicah. Tu so ga kakor vse ostale zadnje učitelje Slovenice nemškutarji ovajali, da pri pouku zanemarija nemščino.

Leta 1896 je bil Pečnik premeščen v Kapelje tik Sotle, kjer ga je na enorzrednici čakalo 320 šoloobveznih otrok! Župan in predsednik krajevne šolskega sveta sta bila nepismena. Toda kljub preobremenitvi z delom je odločno obnovil stara prizadevanja za zgraditev novega šolskega poslopja in zmagal. Leta 1900 je postal upravitelj štirirazrednice v Kapelah s 4 učitelji. Veliko pozornosti je posvetil pouku gospodarstva in združništva ter je na šolskem vrtu pripravil sadno drevnino. Ustanovil je Kmetijsko podružnico in Kmetijsko posojilnico, ki jo je vodil 35 let. Bil je med ustanovitelji Vinarske zadruge za okrožje Celje in Zadruga za revo toplokravnih konj za okraj Brežice. Po prvi svetovni vojni, med katero je kot član raznih komisij znal šteti ljudske koristi, je sodeloval v oodstvu Nabavljalne nameštenske zadruge v Brežicah. Stal je vedno v naprednih vrstah in se udeleževal zlasti v Sokolu.

S polnimi službenimi leti so Jožeta Pečnika pozvali v pokoj. Ob slovesu mu je občina Kapelje v priznanju za njegovo 32-letno delo tam podelila 1928. leta častno občanstvo. Odšel je prebival v Dobo-ovi in nato v Brežicah. Ko je njegova soproga učiteljica Mojca 1938. leta dosegla premostitev v Celje, ji je s hčerko sledil. Tudi iz Celja se je še use do začetka okupacije vozil v Kapeljo opravljat posojilniške posle.

Retraciji med okupacijo je ušel s preselitvijo v Ljubljano, kjer je

ostal brez pokojnine in si je dobil nekaj priložnostnih zaposlitev. Po osvoboditvi se je z rodino vrnil v Celje in tu kljub svojim 75 letom prevel več funkcij tako v organizaciji OF, združništvu in sindikatu upokojencev.

Splošno spoštovan in priljubljen slavljencev se lahko z veselim ponosom razgleduje po svojem opravljnem delu, ki je služilo koristim slovenskega ljudstva. Njegovo plodno dejavnost je znal oceniti tudi zbor

Pred premiero mladinske igre

To nedeljo bo SLG v Celju pričelo pripravljati moderno pravljeno igro Lepota in zver (napisal Anglež N. S. Gray po francoski ljudski pravljici v slovenskem prevodu Zlatica in zver). Namenjena je najmlajšim, dorasčajočim in odraslim, za katere je za vsak primer postavljena zunaj abonmaja. To pa nikakor ni pravljica v običajnem smislu. V njej ni dobrih in hudobnih princev, ljudožerskih zmajev in drugih vrvil. Vsi so dobri in nekateri imajo napake. Pravljica je v tem: lepo je dobro in dobro je lepo, pa naj je človekova zunanost taka ali taka.

Vsebinska in kratko: Dobri, betežni Hokuspokus naleti na hudobnega princa — tako vsaj misli, da je hudoben, ko pred njim robanji, grozi in se napljuje. Da bi se ga rešil, ga iz vzgojnih namenov kratkomo la začara v zakleti grad. Potem pa na smolo pozabi nanj za celih pet stoletij. Princ, ki je bil surov zgolj zato, ker je bil osamljen

Kritična ocena dela

Prosvedna društva in Svobde v laški občini so na občnih zborih kritično ocenila dosedanjo kulturno-prosvedno dejavnost. V vseh prosvednih društvih primanjkuje v knjižnicah novih knjig. Društvene knjižnice nimajo lastnih sredstev, dotacij ni, in tako njihovo poslanstvo počasi peša, ker ne nudijo bralcem knjižnih novitet.

Velika je tudi potreba po stalnih prostorih za kulturno-prosvedno izživljanje. V Laškem so dani pogoji za ustanovitev kulturnega kluba. Prostor, kjer bi naj bil klub, so že na razpolago. Vanje se je že preselila knjižnica, le žal, da je zmanj-

MOJI ZAJCKI

Ze dolgo, dolgo redim zajčke. Z njimi se veselim, žalosten sem, kadar menim, da so oni žalostni, igram se z njimi — to, dobri prijatelji smo. Bil sem pa tudi že v zelo resnih skrbih zaradi njih. Tako-le se je zgodilo:

Kot vsako jutro, sem tudi takrat najprej šel krmilit zajčke. Ko pa sem prišel do hlevčka, sem s strahom opazil, da je nekdo odgrdel desko na vходу. Menil sem, da mi je moje zajčke nekdo ukradel. Toda kmalu sem spoznal, da ni bilo tako. V blatu okoli hlevčka sem ugledal sledove velikega psa. Ta pes je moral utrgati desko in ogolobiti moje zajčke. Res je bilo tako. Vse prestrašene in mokre od rose sem našel svoje zajčke v grmovju. Toda treh od njih nisem mogel zbrati čez življenjeju...

Zdaj pa mi je očka napravil nov hlevček v svinjaku, lepo zavarovan je, zate upam, da bodo vsi moji zajčki lepe dorasli.

Viktor Heberšček, Prožinska vas, Storožica

S. MIHALKOV — A. HIENG

V perspektu SLG v Celju piše med drugim: naša želja — prinesiti gledalcem malo vedrine, malo sonca, košček poletja in rahel dih vetra, ki veje iz morja in še upanje — da bi publiko ugajali.

Več kot deset uspešnih predstav v skoraj razprodani hiši, z občinstvom, ki glasno komentira, se smeje in navdušeno ploska mladim igralcem, je vsekakor dovolj. Želja je uresničena in celjski gledališki ansambel je s Hiengovo počitniško komedijo »Robinzoni in dekleti« dal svojemu občinstvu živahen, lahkonovno igrivo in pester splet taborniških dogodivščin treh Robinzonovih »potomcev«, ki so s svojimi preprostimi norčijami, razposajenostjo in idilič-

Robinzoni in dekleti

nim sanjarjenjem publiko pritegnili, je ugajali in jo razvedrili.

Andrej Hieng je svoje »Robinzone« povzel po počitniški komediji sovjetskega dramatika Sergeja Mihalkova »Skoraj divjakje«. V tujo vsebinsko zasnovu je vsadil naše ljudi, izoblikoval naše okolje in ji dal pridih naše sodobnosti, sedanjosti. Trije študenti, »resnije samci in navidezni zakrknjenci, romantični sanjači in kričavi navožezi, istočasno pa ob prvi priložnosti do ušes zaljubljeni in iskreno čuteči ter dobrobrušni fantje, so na samotnem bregu ob Jadranskem morju doživeli svoje, morda v življenju najlepše in najprisrečnejše počitnice. V njihovo samoto, nered in dolgočas-

je je prisiljal droben žarek ljubezni, ki sta ga prinesli Vera in Marina. V njuni bližini so trije Robinzoni kljub prepričanju, grožnjam in »sovražštvu« spet začutili, kako lepo je lahko življenje. Čustva mladih ljudi so bila močnejša od neštetihi obljub in zakletev samoti; ljubezen, čista, preprosta in iskrena je vzbrstela tam, kjer je še do nedavnega tiela zakrknjenost, moška nečimernost in samoljublje.

Sicer komedija nima večjih umetniških pretenzij, saj tako tudi ni bila zasnovana. Njen namen: ustredi gledalcem, ki si želijo predvsem nekaj nepretenciozno odsrke zabave je posem dosežen. To dokazujejo številne predstave, polna dvorana in našejani obrabi gledalcev. Kot si je avtor komedijo ob pisanju zamislil, tako jo je prenesel tudi na odrske deske: preprosto, živo in vedro. Pestra scena arch. Svete Ivanovića je mladim igralcem dala neshotno možnost za resnično doživetvo in prisrčno interpretacijo. Igralski kvintet: Jože — Jože Pristov, Roman — Sandi Krošl, Janez — Volodja Peer, Vera — Breda Gostičeva in Marina — Maja Druškovičeva je bil posrečeno izbran, čeprav ni posem zadovoljil stila igre.

Med njimi je bil najboljši Volodja Peer, med njim in Bredo Gostičevo, ki se ni mogla posem približati počitniškemu vzdušju in se posem sprostiti, so zavzeli solidno srednjo drugo trije igralci. Sicer pa je važno predvsem to, da se gledalci v dvorani dobro počutiljo, da se prijeto zabavajo in da bodo še in še polnili celjsko gledališko hišo.

I. B.

»Robinzoni« med svojimi Robinzoni in dekletoma

ANEKDOTA

Pokojni zaslužni pedagoški delavec in celjski okrajni šolski nadzornik Ljudevit Černej (oče našega ambasadorja v Parizu dr. Darka Černej v Rawensbrücku umrle pesnice prof. Anice) je v letih od 1919 bil nadučitelj v Grižah pri Celju. Nekoli je njegovo šolo obiskal deželni šolski nadzornik iz Gradca, seveda Nemec. Potem ko si je ogledal položaj pouka v polnih razredih, je hotel videti še šolsko mladinsko knjižnico.

Černej ga je vodil k omari z zbornici in jo odprl. Toda omara je bila docela prazna!

»Hočete me imeti za norca?« je vzkliknil strogi nadzornik. »Saj tu vidim nobenih knjig! Omara je vendar prazna!«

»Oprostite!« se je nasmejal nadučitelj. »Veste, knjižnica pač služi svojem namenu, zato so vse knjige v rokah otrok in še dosti prej malo jih je!«

»A tako,« je zamomijal blamirani gospod in omari pokazal hrbet.